

31–40 let pedagogické praxe a 2,5 % 41–50 let pedagogické praxe. Z tohoto zjištění je zřejmé, že v nedaleké budoucnosti bude potřeba výrazně doplnit pedagogické sbory v mateřských školách novými učiteli.

Z inspekčních zjištění vyplynulo, že začínajícím a novým pedagogickým pracovníkům nabízejí ředitelé různé formy metodické podpory. Nejčastěji bylo využíváno přidělení uvádějícího učitele/mentora, vzájemné hospitace a náslechy, kurzy či semináře nebo konzultace s vedením školy.

Tabulka 6

Formy podpory začínajících a nových učitelů – podíl škol (v %)

Forma podpory	Začínající učitelé	Noví učitelé (s pedagog. praxí)
Formální zaškolovací program (nový PP je seznámen s fungováním konkrétní školy a povoláním PP)	50,2	55,7
Přidělení mentora nebo uvádějícího učitele	70,2	48,7
Vzájemné hospitace učitelů, náslechy	71,7	67,7
Konzultace s ředitelem / vedením školy	84,4	89,9
Kurzy, semináře	64,4	71,5
Jiné formy podpory	3,9	4,4

Podíl poskytované podpory začínajícím a nově nastupujícím učitelům se v porovnání s předchozím rokem ve sledovaných oblastech změnil. Četnost přidělení mentora nebo uvádějícího učitele překvapivě poklesla u začínajících učitelů o 12,2 % a naopak vzrostla u nově nastupujících o 4,8 %. Využití vzájemných hospitací u začínajících učitelů vzrostlo o 9,5 %, u nových pedagogů dokonce o 14,5 %. Podíl podpory formou konzultací s vedením škol se zvýšil jak u začínajících (o 7,8 %), tak i u nově nastupujících pedagogů (o 14,5 %).

Dlouhodobě přetrvává pozitivní trend četného prohlubování odborné kvalifikace prostřednictvím dalšího vzdělávání. Přibližně 75 % pedagogů se účastnilo široké nabídky vzdělávacích seminářů či akreditovaných kurzů. Nejčastěji bylo jejich vzdělávání zaměřené na vědomosti a oblasti, které učitelé vyučují (58 %), na progresivní metody a formy práce (42 %) a podporu rozvoje gramotností a klíčových kompetencí (22 %). Toto zjištění dokládá, že vzdělávání pedagogů se stává cíleným, systematickým a existuje reálný předpoklad, že přispívá ke zvýšené kvalitě poskytovaného vzdělávání. Naopak nejnižší zájem byl vyhodnocen o výuku v multikulturním nebo vícejazyčném prostředí (3 %) a o inkluzivní vzdělávání (4 %). Příčinou však může být omezená nabídka seminářů zaměřených na tyto dvě uvedené oblasti.

Výše uvedené čtenější zastoupení kvalifikovaných učitelů a pozitivně hodnocené další vzdělávání pedagogů bylo příčinou pozitivního hodnocení inspektorů. Ve 32 % škol, v nichž se změnila kvalifikovanost, došlo k výraznému zlepšení v oblasti personálních podmínek, tzn. k významnému zvýšení podílu kvalifikovaných pedagogů, v 53 % pak k mírnému zlepšení. Pouze u 5 % škol konstatovali inspektoři jejich mírné zhoršení, tedy snížení podílu kvalifikovaných učitelů.

I když počet pedagogů s vysokoškolským vzděláním v mateřských školách přirozeně stoupá, mezinárodní srovnávací studie<sup>9</sup> poukazují na skutečnost, že Česká republika je jedna z mála zemí, kde není pro předškolní pedagogy požadováno vysokoškolské vzdělání a postačuje středoškolské – ISCED 3.

9 Early Childhood Policies and Systems in Eight Countries, s. 88–101.